Anul al 63-lea
4 PAGINI

200 LEI

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939.

Nr. 111 Sâmbătă 18 Mai 1946
4 PAGINI

ABONAMENTE „UNIVERSUL" CAPITALA Lei 13.000 pe 3 luni

ABONAMENTE UNIVERSUL PROVINCIA Lei 10.000 pe 3 luni Plata prin C.E.C. Nr. 7.999

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE DIRECȚIE

CEI PATRU MINIȘTRI DE EXTERNE AU ADOPTAT TEXTUL NOUEI CONVENȚII DE ARMISTIȚIU CU ITALIA

Paris, 16 (Rador). — In ședința de Miercuri a consiliului de miniștri de externe ai celor patru mari puteri, înainte de a se cădea de acord să se accepte textul comisiei de armistițiu revizuite cu Italia, au fost ridicate două chestiuni de d-nii Molotov și Bevin.

D. Molotov a cerut ștergerea cuvintelor „atât timp cât impune situația militară" din clauza referitoare la menținerea administrației militare aliate și a trupelor din Veneția Giulia și din provincia Udine.

Cererea d-lui Molotov a fost admisă.

D. Bevin a cerut revizuirea clauzei referitoare la controlul forțelor armate italiene astfel încât marina italiană să rămână sub controlul comandantului suprem aliat din Mediterana ca și până acum.

Amendamentul d-lui Bevin a fost acceptat deasemeni și apoi a fost adoptat întregul text al convenției revizuite de armistițiu.

A avut loc o discuție îndelungată și neconclusivă în legătură cu chestiunea dacă problema Austriei trebue să fie pusă pe ordinea de zi a viitoarei sesiuni a consiliului de miniștri de externe din cursul lunii Iunie.

D. Molotov a declarat că guvernul sovietic nu ar avea timp suficient să se pregătească pentru discutarea chestiunei Austriei până la 15 Iunie întrucât este extrem de ocupat cu celelalte cinci tratate.

Inainte de ridicarea ședinței, d. Bevin a declarat colegilor săi că a primit din partea guvernului grec o notă prin care cere cedarea către Grecia a Epirului de Nord din Albania.

D. Bevin a propus ca conferința să asculte această cerere.

D. Molotov a declarat că a primit și el o cerere din partea guvernului cehoslovac cuprinzând revendicări față de Ungaria.

D. Bevin a fost de acord ca cererea greacă să fie luată în discuție la 15 Iunie.

AMANAREA ACTUALEI SESIUNI PANA LA 15 IUNIE

Paris, 16 (Rador). — In ședința de Miercuri a miniștrilor de externe, d. Bevin a ridicat chestiunea proceduri lucrărilor așa cum fusese ea pusă Marți de d. Byrnes.

D. Byrnes a propus mai întâi ca sesiunea actuală a consiliului să fie amânată până la 15 Iunie. Această propunere a fost adoptată.

S'a precizat totuși că actuala sesiune se va termina numai când chestiunea germană va fi fost complet examinată.

Consiliul se va întruni Joi la ora 11 pentru a continua examinarea acestei chestiuni.

Mai târziu, spre sfârșitul ședinței, s'a hotărît, la propunerea d-lui Byrnes, ca sesiunea ce va începe la 15 Iunie să se țină la Paris.

D. Bidault a mulțumit consiliului pentru simpatia pe care această hotărîre o mărturisește față de Franța și față de Paris.

S'a hotărît apoi ca până la 15 Iunie delegații adjuncți să-și continue lucrările la Paris.

O altă propunere a d-lui Byrnes s'a referit la convocarea conferinței de pace la care urmează să participe 21 de puteri.

D. Byrnes a manifestat dorința ca această conferință să fie convocată de pe acum pentru 1 sau 15 Iulie, dar a adăugat că, dacă consiliul nu e de acord cu această părere a sa, cei patru miniștri de externe, în cursul sesiuniii lor ce va începe aci la 15 Iunie, ar trebui să fixeze data convocării conferinței celor 21 de puteri.

Această propunere a făcut obiectul unei îndelungate discuții.

In ansamblu, cei patru miniștri de externe au rămas pe poziațiile pe care le luaseră cu prilejul ședinței de Marți.

*

Roma, 16 (Rador). — Corespondentul din Paris al lui „Giornale d'Italia" anunță că noua convenție de armistițiu având 12 articole este destinată să reglementeze relațiile dintre aliați și Italia până când va fi fost semnat tratatul de pace.

In conformitate cu noul armistițiu, care va înlocui pe cel vechiu imediat ce va fi fost semnat de către primul ministru italian comisia aliată va dispare fiind înlocuită printr'un nou organism al înaltului comandament aliat prezidat de comandantul suprem.

Intre altele, se stipulează că guvernul italian se obligă să coopereze în vederea arestării și judecării criminalilor de război.

★

Roma, 16 (Rador). — Condițiile revizuite ale armistițiului cu Italia, aprobate Miercuri de către miniștrii de externe ai celor patru puteri, întruniți la Paris, urmează să fie semnate Vineri de d. de Gasperi, prim ministru și ministru de externe al Italiei, și de către generalul sir Morgan, comandant suprem aliat în regiunea Mediteranei.

Corespondentul Agenției REUTER precizează că în cercurile oficiale italiene se arată că în actualele împrejurări nu s'ar fi putut obține un aranjament mai bun.

ȘEDINȚELE DE INCHIDERE ALE CONFERINȚEI

Paris, 16 (Rador). — Cei patru miniștri de externe au discutat în ședința de Joi dimineața propunerea d-lui Byrnes cu privire la înființarea unei comisii de supleanți însărcinată cu studierea problemei germane.

Francezii și britanicii și-au arătat acordul lor principial. Totuși, d. Bevin a insistat ca atribuțiunile comisiei să cuprindă toate problemele germane în general și nu probleme particulare, ca Ruhrul sau Renania.

D. Molotov a pus d-lui Byrnes mai multe întrebări asupra proectului de tratat pe 25 de ani și a comisiei de supleanți.

D. Byrnes a afirmat că nu este vorba de o revizuire a acordurilor dela Potsdam, amintind d-lui Molotov că principiul proectului de tratat și anume demilitarizarea și dezarmarea Germaniei a fost aprobat de generalissimul Stalin. „In caz contrar, nici nu ași fi elaborat un asemenea proect de tratat", — a spus ministrul de externe american.

D. Molotov a răspuns că nu este în cauză principiul tratatului, ci mai ales felul în care va fi aplicat.

D. Molotov a mai anunțat atunci că reprezentantul sovietic dela Berlin a primit instrucțiuni pentru a aproba celalt proect al d-lui Byrnes cu privire la o comisie quadripartită de anchetă asupra condițiilor actuale de dezarmare a Germaniei.

Pe de altă parte, d. Bevin a anunțat că d. Attlee va face declarații în Parlament chiar în cursul zilei de Joi, aprobând proectul de tratat pe 25 de ani.

Atunci a intervenit și d. Bidault, întrebând dacă miniștrii nu s'ar putea pune de acord în principiu asupra reglementării problemei Sarre.

D. Bevin a răspuns că nu are autorizarea guvernului pentru a acționa în legătură cu acest punct.

D. Byrnes a declarat că nu are obiecțiuni de principiu, dar că socotește că problema administrării centrale a Germaniei ar trebui reglementată în același timp.

In cursul ședinței de Joi dimineață, d. Byrnes a mai vorbit și despre convocarea conferinței referitoare la Germania, la data de 12 Noembrie.

Ministrul de externe american a declarat că nu este vorba de încheiere a unui tratat de pace cu Germania, ci mai mult de a se ajunge la un acord interaliat pe linii mari asupra viitorului Germaniei.

In cercurile americane se insistă asupra faptului că s'ar greși dacă s'ar socoti această conferință asupra problemelor germane ca o conferință de pace.

In ședința de Joi după amiază, d. Byrnes s'a mărginit să caute să obțină un acord asupra propunerii sale de a se constitui un comitet special care să examineze problema germană, lăsând de o parte cealaltă propunere a sa de a se fixa o dată pentru conferința de pace pentru Germania. Nu s'a putut ajunge însă la nici o hotărâre.

In cursul discuțiilor, el a schimbat numele conferinței de pace pentru Germania spunându-i o „conferință generală aliată", dat fiind că — a spus el — ea ar urma să aibă loc pentru discutarea problemei germane și nu pentru întocmirea tratatului de pace cu ea.

El a consimțit să aștepte până la sesiunea de 15 Iunie pentru a se fixa o dată pentru conferința generală aliată.

La sfârșitul ultimei ședințe, purtătorul de cuvânt al delegației nord-americane a declarat că această conferință nu a constituit un insucces complect. Cei patru miniștri de externe au obținut cel puțin trei lucruri:

1. — S'au ventilat bine vederile aliate cu privire la foștii sateliți ai Germaniei.

2. — S'a semnat condițiile revizuite pentru armistițiul cu Italia, și

3. — Conferința nu s'a prăbușit, ci doar s'a amânat.

Purtătorul de cuvânt al delegației britanice a declarat Joi seara, după terminarea conferinței că, deși nu s'a încheiat un acord cu privire la problemele majore, timpul nu a fost cu totul pierdut".

Contrar conferinței dela Londra, atmosfera dela Paris a fost constructivă și cele trei săptămâni petrecute împreună de cei patru miniștri de externe au permis un schimb de vederi foarte util.

S'a dat deasemenea mult de lucru adjuncților celor patru mari puteri ceeace ar putea să ducă la rezultate utile în viitoarele 30 de zile.

D. HARRIMAN A SOSIT CU AVIONUL LA PARIS

Londra 16 (Rador). — La invitația d-lui Byrnes, d. Harriman, ambasadorul Statelor Unite la Londra, a plecat Joi după amiază cu avionul la Paris, unde urmează să aibă întrevederi cu secretarul departamentului de stat nordamerican.

TRUPELE BRITANICE AU INCEPUT EVACUAREA EGIPTULUI

Cairo, 16 (Rador). — **Primul ministru egiptean, Sidki Pașa, a declarat că a fost informat oficial de delegația britanică despre începerea evacuări trupelor britanice din Cairo și Alexandria.**

Lucrările pentru organizarea ministerului Justiției

Comisiunea pentru întocmirea anteproectului de lege, pentru reorganizarea ministerului de justiție și-a ținut prima sa ședință.

S'a luat în discuție principiile de ordin general, urmând ca în ședința care va avea loc în ziua de Vineri 17 Mai a. c. ora 5 p. m. să intre în discutarea chestiunilor de amănunt.

Comisiunea este prezidată de d. G. Bărbuneanu, consilier la Inalta Curte de Sasație și Justiție, membri fiind d-nii: D. Constantineanu, directorul contenciosului general al Statului; P. Răducănescu, inspector general cadastral; Emil Diaconescu, subdirectorul lucrărilor judiciare din ministerul de justiție și Ion Roventa, inspector în ministerul de justiție.

★

In vederea încadrării personalului tehnic și de serviciu, potrivit legii nr. 260/1946, ministerul de justiție a cerut tuturor instanțelor judecătorești din țară să întocmească și înainteze de urgență ministerului, tablouri cuprinzând personalul tribunalelor, servicii-lor auxiliare și judecătoriilor, cu arătarea vechimii în grad și serviciu.

Deasemeni ministerul de justiție a mai cerut să se pună în vedere funcționarilor cari au mai servit la alte instituții să înainteze ministerului certificate doveditoare în vederea calculării gradațiilor respective.

GESTURILE D-LUI MANIU

Gesturile d-lui Iuliu Maniu nu sunt totdeauna fericite; ele sunt totdeauna importante. Demisiile, absențele, plecările, tăcerile d-lui Maniu au căzut greu în evoluția vieții politice românești; cu atât mai mult atitudinile active, pertractările, acordurile, fuziunile, cartelurile electorale, discursurile sau scrisorile, intervențiile sale. Strângerile de mână nu sunt lipsite de semnificație, deplasările pe care le face președintele partidului național-țărănesc sunt urmărite cu atenție, spontaneitatea neprevăzătoare nefiind una din caractersticile cu care e marcat, e firesc să acorzi acestui om cumpănit o analiză pe care o refuzi superficialilor.

Am urmărit dintotdeauna nu numai manifestările d-lui Maniu, dar am citit din ceeace s'a scris despre el, tot ceeace merita să fie înregistrat și cum am evitat cu grije restul, cred că l-am putut situa în lumina cea mai potrivită. Sunt unul dintre foarte puținii cari n'au luat contact cu „Ordinea" lui Burileanu și cu „Porunca Vremii" decât sub forma hârtiei de împachetat.

In schimb, nu se poate să nu te oprești cu reflexia la ceeace au scris despre sfinxul dela Bădăcin, Constantin Stere, Nicolae Iorga, G. Călinescu. Părerea lor va rămâne și în istoria literară și în istoria politică a acestei țări.

D. Maniu nu minte niciodată; în orice caz nu minte în felul în care mint alți oameni politici, dar foarte adesea e înțeles pe dos și cei cari au contat pe d-sa rămân surprinși în așteptările lor. D-sa e în permanență preocupat să-și pună faptele și vorbele în acord cu morala creștină, ceeace stârnește admirația sinceră a membrilor partidului; cei dinafară îi găsesc însă o mireazmă de iezuitism. Partizanii cari îl urmează se recunosc între ei scandând cu orice prilej și în mod ostentativ „Regele și Patria". Totuși, până nu de mult, antidinasticismul său se manifesta voalat, nu și fără energie. D. Maniu, președintele partidului național, deputat de Alba, a refuzat să ia parte la încoronarea dela Alba Iulia.

Când doi din cei mai străluciți reprezentanți ai culturii românești, N. Iorga și G. Călinescu, îl învinuesc apăsat, la 15 ani interval, că nu are nicio aderență sufletească cu această cultură, e o acuzație peste care nu se poate trece ușor, ca peste una de nepotism sau de demisii în alb.

Ni se pare neconvingătoare afirmația ziariștilor național-țărăniști cari vor să explice ultima manifestare a șefului lor printr'o sensibilitate de bun creștin. E nedelicat să scrutezi conștiința religioasă a cuiva, dar e hazardat să vorbești de sensibilitatea nestăpânită a unui om atât de calculat.

D. Iuliu Maniu a făcut în timpul dictaturii intervenții care fac onoare preocupărilor sale creștinești, dar nu l-am văzut în gara de Nord îmbărbătând cu gesturi evanghelice pe deportații politici sau rasiali. Salutul pe care l-a rezervat abjectului Titus Dragos și celor doi dictatori, l-a dărâmuit victimelor acestora, ale lui Piki și ale celorlalți gentlemeni din boxă.

NESTOR

Arestarea a 37 foști membri ai Gărzii de Fier din România, în zona franceză din Austria

Innsbruck, 16 (Rador). — **O vastă operație începută către sfârșitul lunii Aprilie a permis arestarea a 37 foști membri ai Gărzii de Fier din România, care se refugiaseră în zona franceză din Austria.**

Ziua de 1 Mai la Moscova

O uriașă coloană de manifestanți pe str. Gorki, din Moscova, cu prilejul sărbătoririi zilei de 1 Mai

DISCURSURILE ROSTITE
LA MANIFESTAȚIA POPULARA DELA BLAJ

La înălțătoarea manifestare populară ce s'a ținut la Blaj, pentru comemorarea adunării naționale dela 1848 — despre a cărei desfășurare am scris în numărul de ieri al ziarului nostru — reprezentanții guvernului au ținut cuvântări ocazionale, în care s'a definit poziția actualului cabinet față de semnificația evenimentelor desfășurate pe Câmpia Libertății acum 98 de ani.

Seria cuvântărilor autorităților locale este deschisă de d. Roman Radu, care spune, între altele:

„Libertatea și egalitatea de drepturi între națiunile conlocuitoare s'au consfințit prin victoria câștigată în războiul terminat la 9 Mai 1945, în care război s'au jertfit milioane de ostași ai Armatei Roșii și ai celorlalte Națiuni Unite, război la care după înlăturarea regimului dictatorial, am participat și noi dându-ne tributul de sânge, tribut care ne va asigura un loc de cinste printre națiunile unite".

Vorbește apoi plugarul român Pridon Petru, luptător pe frontul anti-hitlerist, îndreptățit la împroprietărire, care a arătat înalta semnificație a distribuirei titlurilor de proprietate care consfințesc reforma agrară.

In numele îndreptățiților maghiari la împroprietărire din jud. Târnava-Mică ia cuvântul plugarul Szabo Ion.

D. dr. Petre Manu, prefectul județului, spune, printre altele:

„Astăzi putem afirma cu conștiința împăcată că noi poporul muncitor dela sate și orașe, tineri și bătrâni, am dus la bun sfârșit lupta începută în 1848.

Plugarii, prin reforma agrară, au intrat definitiv în stăpânirea pământului care în decursul veacurilor le-a fost furat de marii moșieri, de grofi, conți și baroni.

Muncitorimea dela orașe a câștigat libertăți așa cum n'a avut niciodată. Intelectualitatea țării noastre are posibilitatea să se desvolte liber și alături de celelalte forțe productive, strâns unite cu ele, să conlucreze în cea mai perfectă armonie pentru reclădirea din temelii a bunei orânduiri sociale.

Ia cuvântul d. Maior, directorul liceului „Sf. Vasile" din Blaj, care după ce a făcut o trecere în revistă a evenimentelor care au premers marea adunare națională din 15 Mai 1848, a arătat, documentat, cele petrecute în această zi istorică.

A vorbit apoi, protopopul Ion Opris, subliniind semnificația adunării dela Blaj din 1848 și marile pilde ce ne dă viitorul democrației românești.

In numele organizației locale a Frontului National Democratic, vorbește d. Vasile Spătaru, secretarul general al organizației.

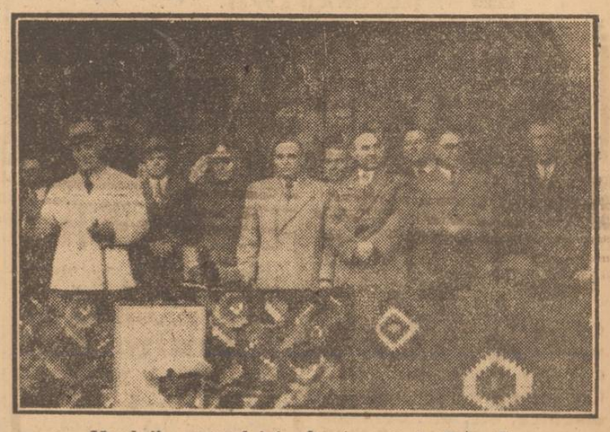

Membrii guvernului în frunte cu d. dr. Petru Groza la serbările dela Blaj

CUVÂNTAREA D-LUI MINISTRU TUDOR IONESCU

Luând cuvântul pe Câmpia Libertății, d. ministru Tudor Ionescu a spus, în esență:

„Libertatea proclamată aci de părinții și strămoșii voștri, am proclamat-o și noi, părinții și strămoșii noștri, dincolo de Carpați, la Izlaz, în același an, cu aceiași hotărâre de a face să dispară dintre noi toate deosebirile și să devenim un popor puternic, un popor muncitor, liber, care să îndeplinească în această parte a Europei crezul marilor revoluții de mai înainte.

Să facem legământ noi, astăzi, cum au făcut legământ înaintașii noștri pe această Sfântă Câmpie a Libertății, că vom continua lupta pentru ridicarea poporului muncitor la rangul pe care-l merită. Libertatea să fie crezul și religia noastră".

IN NUMELE S. S. R.

In numele Societății scriitorilor români, cari au aderat cei dintâi la platforma frontului național democrat, în numele întregei intelectualități române, vorbește d. Victor Eftimiu, care aduce omagiul său acestui oraș de veche cultură și tradiții care este Blajul, care este Mecca românismului.

Cuvântarea d-lui ministru Gh. Gheorghiu-Dej

Se cuvine în această zi să evocăm figurile reprezentative ale celor ce cu îndemnul, cu scrisul și cu fapta, au pregătit poporul pentru evenimentul din Mai 1848.

Învățați și patrioți ca Samuil Micu Klein, Gheorghe Șincai, Andrei Șaguna, Petru Maior, Simion Bărnuțiu s'au legat și s'au identificat cu revendicările poporului. In condițiuni vitrege ei au luptat pentru trezirea conștiinței naționale. Intorși dela studii, ei nu s'au înfundat în chilii sterile în biblioteci, ci din biblioteci au scos învățături pentru viața și nevoile masselor. Fiecare a adus contribuția sa la opera de descătușare a conștiinței populare.

Care a fost rostul și rodul luptelor duse de acești glorioși înaintași ai proprilor noastre lupte? Ele au avut rostul de a trezi sentimentul național al Românilor din Ardeal; de a susține drepturile economice și sociale ale populației românești; de a da o formă literară graiului românesc; de a evidenția și evoca trecutul eroic al poporului român.

Activitatea lor este și pentru noi, cei de astăzi, plină de învățăminte prețioase. Gândirea lor progresistă este în vădită contradicție cu gândul acelora, care în chip fățarnic vor să se arate urmașii lor. Acești fățarnici dușmani ai poporului n'au păstrat dela Simion Bărnuțiu și dela tovarășii săi decât fraze cu sonoritate patriotică, dar care au fost goalte de conținutul lor progresist și democratic.

Toate discursurile cărturarilor ar fi rămas fără rod, dacă ele nu s'ar fi altoit pe aspirațiile sociale ale masselor. „Dacă n'ar fi fost nemulțumirea socială a milionului de țărani români, ca să nu vorbim de când de cei din Ardeal, dacă n'ar fi fost această veche mână gata să sfarme totul într'o teribilă explozie, desigur că mișcarea s'ar fi pierdut în contraziceri superficiale, în discursuri de întruniri publice, în articole de gazetă, în literatură și retorică".

Mișcarea democratică din România, unită în Frontul Național Democrat, a cărui coloană vertebrală este Frontul Unic Muncitoresc și care se exprimă prin guvernul prezidat de d. Petru Groza — această mișcare democratică revendică pentru sine cele mai bune tradiții ale poporului nostru, tradiția de luptă progresistă a lui Horia, Cloșca și Crișan, a lui Avram Iancu, a lui Tudor Vladimirescu, a răsculaților din 1907, a demonstranților de la 13 Decembrie 1918, a luptătorilor dela Lupeni și Griviță. Noi revendicăm și înțelesul de progres social și național al luptei celor 60 de mii de țărani adunați la 3 Mai pe Câmpia Libertății.

Frontul Național Democrat și guvernul dr. Petru Groza au reluat în mâini puternice marile tradiții naționale ale poporului român, tradiție care la 15 Mai 1848 a căpătat una din formele sale cele mai expresive.

Unirea muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, unirea popoarelor conlocuitoare, a fost și este condiția progresului, libertății și dreptății sociale și naționale pentru fiecare din aceste categorii.

Recunoașterea Ardealului înseamnă recunoașterea din partea Marilor Aliați a sforțărilor cinstite făcute de poporul nostru pentru a instaura o democrație autentică și a se încadra prin aceasta în familia națiunilor iubitoare de pace și libertate.

Poporul trebue să afle că la Conferința Păcii, Uniunea Sovietică, înțelegând suferințele noastre de veacuri și truda noastră de azi de a ne orândui democratic, ne-a fost cel mai hotărît sprijin, a fost solul ascultat al dreptății noastre.

Obiectivele celor ce s'au adunat pe Câmpia Libertății, n'au putut fi atânse atunci. Poporul român le realizează însă astăzi, sub conducerea guvernului de largă concentrare democratică și se pregătește să le dea consacrarea definitivă în alegerile care vor urma și care trebue să însemne biruința democrației.

Aceste alegeri trebue să fie răspunsul pe care, după aproape un veac, poporul nostru îl va da nobilelor năzuinți ale celor dela 1848.

Lupta noastră o duc milioanele de țărani și muncitori dezrobiți la 23 August 1944. Alături de ei stă armata mută, dar care grăește în conștiința noastră, a milioanelor de țărani, cărturari și muncitori, care, în decursul vremilor, s'au trudit pentru o viață mai bună.

Umbrele lui Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior și a tribunului Simion Bărnuțiu, străjuesc, nevăzute, această adunare și ne îndeamnă la lupta pentru progres, pentru democrație, pentru pace.

Cuvântarea d-lui dr. Petru Groza

Primit cu nesfârșite urale, d. dr. Petru Groza, președintele Consiliului a spus:

DRAGI PLUGARI, MUNCITORI DIN ORAȘE ȘI UZINE, DOMNILOR INTELECTUALI

Soarta neamului nostru românesc s'a împletit în toate vremurile și se împletește cu soarta celorlalte popoare, cu soarta omenirii.

Noi privim mereu piatra comemorativă de pe această Câmpie a Libertății. Privind-o, o constituim în piatră de încercare a ideologiilor, a ideilor noastre, a faptelor noastre politice.

Prin prizma a tot ceeace s'a petrecut în jurul acestei pietre, pe această câmpie în 1848, noi putem să ne controlăm ceeace facem, putem să ne controlăm fiecare hotărîre și fiecare pas al nostru, pentru a vedea dacă em călcat pe urmele strămoșilor noștri sau dacă dimpotrivă am mers greșit.

Noi, conducătorii, intelectualii acestui popor, am făcut la Alba Iulia, la 1 Decembrie 1918, legământ că unindu-ne cu frații de dincolo de Carpați, vom rămâne pe urma strămoșilor noștri. Am făcut legământ pe aceleași principii, și vă rog să controlați împreună cu mine dacă în decursul celor 23 de ani, în urmă, în așa numita Românie Mare, ne-am conformat sau nu acestor principii.

Cum am mai spus și în altă parte, înainte de 1918 noi intelectualii români am rămas solidari cu voi plugarii și muncitorii români de câte ori se manifesta oprimarea pe linia națională de către guvernul feudal dela Budapesta, de câte ori acesta încerca să ne desnaționalizeze prin fel de fel de mijloace și legiuiri de câte ori voia să ne răpească, ceeace aparținea patrimoniului nostru național. Noi eram alături de acest popor în lupta contra desnaționalizării, contra oprimării naționale. De câte ori însă guvernul feudal din Budapesta exploata nemilos, crâncen, munca acestui popor românesc, de câte ori în parlamentul luxos de pe malul Dunării din Budapesta, clădit și cu banii acestui popor, se făceau legi care instituiau, în favoarea băncilor, o cămătă de 30-40 la sută, de câte ori se urmărea stoarcerea prin cămătă a sudoarei plugarului și muncitorului, de câte ori se fixau taxe urcate și tarife mari pentru notarii publici și pentru avocați, de câte ori li se acorda moșierilor dreptul de a exploata prin dijmă și prin alte mijloace rămășițe feudale munca celor care udau ogorul cu sudoarea lor, noi fruntașii români ne-am grăbit să beneficiem de aceste legi.

In calitate de notar public, de moșler, de avocat, de bancher, voi țineți minte, fiecare din acestia încasa dela români tot atât cât încasau și ungurii, evreii sau alții. (Aprobări).

Iată deci o distanță între pătura conducătoare, așa zișii domni români, și între pătura plugărească.

Ne-am abătut de pe calea indicată de strămoșii noștri în 1848 pe această câmpie.

Ne-am abătut apoi și dela marele principiu al egalității între popoare, al dreptății pentru toți oamenii, fără deosebire de neam și lege și aceasta a făcut posibil ca în locul naționalismului sfânt și curat, visat pe Câmpia Libertății cu 98 de ani mai înainte, să se întroneze în sufletul generațiilor tinere și mai ales al intelectualilor, idei naționale greșite, șovine, exclusiviste.

Noi accentuăm mereu: cine își iubește neamul și națiunea, respectă dragostea de neam și națiune a celuilalt. (Aplauze).

Cine își iubește mama, acela respectă și dragostea de mamă a celuilalt. (Aplauze).

Cine își iubește neamul, frați blăjeni, nu spune aceasta în fiecare clipă și nu o strigă în gura mare; cine își iubește mama nu se laudă în fiecare colț de stradă cu aceasta mereu. Adevărata dragoste de neam, ca și adevărata dragoste de mamă, nu se cântă prin toate colțurile, ci ea se trăește prin fapte. (Aplauze).

Deasemeni — și aci fac o paranteză — respectul față de Rege și Monarhie nu se manifestă prin a striga în fiecare clipă „Trăiască Regele" și nu se manifestă prin a cânta „Imnul Regal" prin toate cârciumile și în toate întrunirile politice. (Apauze).

Cine face acest lucru, urmărește numai scopuri politice, prin exploatatea sentimentului sfânt care este dragostea de neam și prin exploatarea sentimentului de loialitate față de Monarh. Demascați-i pe aceștia pentrucă ei sunt falși patrioți. Aceștia nu sunt pe urma strămoșilor noștri — pe care dacă rămâneam, multe suferințe ale acestui popor ar fi fost înlăturate.

Șovinismul lor agresiv a făcut să ajungem în conflict cu celelalte națiuni. Hitler și Mussolini au exploatat tocmai acest falș naționalism, acest șovinism, la toate popoarele.

La Viena, Hitler și Mussolini și-au bătut joc de noi, asmuțindu-ne pe unul contra celuilalt. Li se dăduse ungurilor Ardealul de Nord și li se făgăduise că dacă vor lupta alături de ei li se va da și restul. Românilor li se luase acest Ardeal de Nord spunându-li-se: Vi-l dăm înapoi dacă veți lupta alături de noi. Am intrat în război alături de Hitler și ne-au făcut Antonescienii să mergem până în Caucaz. Dece? Ca prin Caucaz să ne căutăm Ardealul?

Este deci timpul, și acesta este rostul venirii noastre astăzi aci, pe această Câmpie a Libertății, să strigăm partidelor istorice care vor să continue pe linia greșelilor: opriți-vă; opriți-vă în drumul vostru de atâtare din nou la ură, la vrajbă între popoare și înțelegeți că noi pășim spre o eră nouă, că toată Europa și că tot globul merg pe un drum nou. Noi, poporul român, trebue să ne încadrăm acestei realități și trebue să pășim pe linia păcii între popoarele conlocuitoare, pe linia păcii cu a popoarelor vecine și în special cu uriașa noastră vecină, Uniunea Sovietelor. (Aplauze, strigăte de ura).

Eu, frați ardeleni din aceste regiuni, țin să vă declar aici, că guvernul nostru a inaugurat o politică de frățietate și cu poporul maghiar. Conștiința noastră este liniștită deoarece prin aceasta suntem pe linia strămoșilor noștri, pe linia hotărîrilor lor din Blaj care spun că „o singură natură a născut toate națiunile".

Nici o națiune nu trebue să asuprească pe celelalte. Numai astfel este orânduiala bună și folositoare. Doar acum 98 de ani strămoșii noștri ne învățau să nu ne uităm la oameni dacă sunt mizeri sau avuți, creștini sau păgâni etc. ci să ne uităm că toți sunt oameni ca și noi, la fel de îndreptățiți. Aceasta se numea în limbajul lor egalitate civilă.

Politica noastră de înfrățire cu poporul maghiar a făcut posibil ca Ardealul de Nord să fie realipit patriei mame. (Aplauze, strigăte de ura).

La această hotărîre de a merge înainte pe drumul nostru, se adaugă și faptul că am înghebat în această țară aceste forțe care constituie guvernul nostru. Nu ne temem deci că vom pierde vreodată Ardealul de Nord sau ceva din Ardeal, fiindcă hotarele Ardealului sunt zidite, cum o spun adeseori, pe betonul dreptății între popoare, pe betonul egalității între cetățeni, pe betonul, frățietății între toate popoarele acestei țări.

Noi nu vrem hotare zidite pe nisip, pe ură, ci noi vrem hotare zidite pe dreptate. (Aplauze).

Vreau să vă mai vorbesc despre etapa nouă spre care merge omenira, în desvoltarea ei.

Lumea Nouă? Foarte simplu. Astăzi nu mai sunt decât trei puteri politice: a plugarilor, a proletariatului și a intelectualilor progresiști. Putere politică nu mai constitue astăzi nici moșierimea, nici bancherii. Aceștia au fost până eri puteri politice; ei sunt acum ale trecutului, ei sunt acum ai istoricilor, cărora îi lăsăm cu mult drag. (Aplauze).

Desigur că și din pătura intelectualilor se recrutează luptătorii acestui popor. Intre ei se găsesc avocați, proprietari, bancheri. Dar să-și lase afară bagajul politic când intră în partidele noastre. Trebue să controlăm și dacă, atunci când intră în casa noastră, lasă afară traista lor cu vechile obiceiuri și concepții, să fie bine veniți. Dacă însă ascund ceva din acestea în buzunare, poate că-i vom scoroci. (Aplauze).

Plugari și muncitori, să continuați să apelați la intelectuali. Căutați mereu să recrutați din rândurile lor, căt mai mulți, fiindcă fără ei democrația nu este întreagă, fără ei democrația ar fi suferindă.

Aceste trei forțe cot la cot, plugari, proletari și intelectuali progresiști, vom putea realiza așa numita etapă nouă, cu un ceas mai curând, și fără jertfe inutile.

Omenirea merge spre o nouă epocă, spre o nouă orânduire mai bună, mai dreaptă. Mergând întreaga omenire înainte, cum credeți voi că noi, neamul românesc, putem să stăm pe loc sau să mergem altfel?

Noi trebue să facem ca Blajul să redevină ceeace a fost odată. S'a spus că Blajul este democratic. Eu doresc din tot sufletul ca ceeace s'a spus aici, așa să fie. (Aplauze).

Vi se vorbește în acest timp și de alegeri. La temelia acestor lucruri stă o realitate. După ce-am încheiat un război, fiindcă noi am participat și la războiul împotriva hitlerismului, a trebuit să trecem și să facem dreptate cu un ceas mai de vreme proletariatului, muncitorilor manuali și intelectuali, prin constituirea acelei organizații sindicale, care culminează în Conferința generală a muncii, a trebuit să facem față sarcinilor armistițiului, să readucem Ardealul de Nord, apoi cu un ceas mai de vreme să realizăm reforma agrară, conformându-ne testamentului celor de pe Câmpia Libertății din 1848, lucruri cari n'au fost tocmai ușoare.

A fost o muncă care a reclamat multă osteneală și timp. După cum o sarcină grea a fost pentru noi și criza mare de pe urma secetei de anul trecut. Mulțumită Uniunii Sovietelor și mulțumită efortului nostru de a câstiga încrederea marei noastre vecine, noi am putut, cum știți, să aducem zeci de mii de vagoane de porumb și grâu, și să hrănim un popor care fără acest ajutor ar fi murit de foame.

(Strigăte „să trăiască Uniunea Sovietică").

In ceeace privește Ardealul de Nord noi l-am moștenit cu o i-

(Continuare în pag. 2-a)